

Lublin, 21 listopada 2023 r.

RIO.II.600.36.2023

Pan Mariusz Kukielka

Wójt Gminy
ul. Zamojska 50
22 - 437 Łabunie

Szanowny Panie Wójt

W dniach d 21 lipca 2023 r. do 27 września 2023 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Łabunie. Protokół kontroli podpisano 6 października 2023 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Wykazanie – na 31.12.2022 r. – dwustronnych sald na kontach 800 „Fundusz jednostki” i 139 „Inne rachunki bankowe” – str. 8, 18 protokołu.

Na koncie 800 „Fundusz jednostki” wykazywać jednostronne saldo oznaczające stan funduszu jednostki, a na koncie 139 „Inne rachunki bankowe” saldo Wn, oznaczające stan środków pieniężnych znajdujących się na innych rachunkach bankowych, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342).

1.2. Przypadki niebieżącego ewidencjonowania operacji dotyczących przychodu i rozchodu środków trwałych – str. 10 protokołu.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.).

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Zwolnienie jednostki oświatowej z podatku rolnego, mimo niezłożenia wniosku w tym przedmiocie – str. 26 protokołu.

Szkoły publiczne i niepubliczne, będące posiadaczami użytków rolnych, opodatkowywać podatkiem rolnym na podstawie przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333). Podmioty te korzystają ze zwolnienia z tego podatku, na podstawie art. 12 ust. 2 pkt 2 tej ustawy, jeżeli złożą wniosek o zwolnienie, a organ podatkowy – decyzją – udzieli zwolnienia, stosownie do przepisów art. 13d ust. 1 tej ustawy, przy czym zwolnienie stosowane jest od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek (art. 13d ust. 3 ustawy); w przypadku niezłożenia wniosku, zwolnienie nie może być zastosowane.

2.1.2. Opodatkowanie podatkiem od środków transportowych na podstawie deklaracji wypełnionych niekompletnie lub błędnie – str. 29, 30 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383).

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Przy opodatkowaniu pojazdów podatkiem od środków transportowych stosować stawki właściwe dla danego rodzaju pojazdu, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70). Datę powstania obowiązku podatkowego w tym podatku ustalać zgodnie z przepisami art. 9 ust. 4, ust. 4a i 4b tej ustawy, a datę ustania obowiązku podatkowego – z końcem miesiąca, w którym środek transportowy został wyrejestrowany lub wydana została decyzja organu rejestrującego o czasowym wycofaniu pojazdu z ruchu, stosownie do przepisów art. 9 ust. 5 tej ustawy.

Prawidłowo opodatkować podatników wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.3. Niewystawianie/niesystematyczne wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych podatnikom posiadającym zaległości podatkowe oraz dłużnikom posiadającym zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 31, 35, 36, 42-45 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe i dłużników opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 i art. 26 § 1 tej ustawy oraz przepisy art. 6q § 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469 z późn. zm.).

2.1.4. Nieprawidłowości w zakresie ulg w zapłacie podatku, polegające na:

- *wskazaniu w decyzjach w sprawie umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości, rolnym i od środków transportowych oraz w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej – niekompletnej podstawy prawnej ich wydania,*
- *wydaniu decyzji w sprawie umorzenia zaległości w podatku rolnym na wniosek osoby niebędącej stroną postępowania – str. 32 protokołu.*

W podstawie prawnej decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych obok przepisów art. 67a § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej – przepisy art. 67b § 1 pkt 2 tej ustawy, w związku z art. 210 § 1 pkt 4 Ordynacji podatkowej, a w przypadku umorzenia zaległości w podatku od środków transportowych, stanowiącej pomoc de minimis także przepisy rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r.).

W podstawie prawnej decyzji w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej wskazywać – obok przepisów krajowych – przepisy rozporządzenia Komisji (UE) nr 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 327 z 21.12.2022, str. 1), stosownie do przepisów art. 13f ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym.

Decyzje wydawać na wniosek strony postępowania podatkowego, w związku z przepisami art. 133 § 1 i art. 165 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku złożenia wniosku o udzielenie ulgi przez osobę niebędącą stroną, wydawać postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, zgodnie z przepisami art. 165a § 1 w związku z art. 165 § 1 i § 3 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy art. 98 § 1 tej ustawy.

W sytuacji wystąpienia zaległości podatkowych na koncie zmarłego podatnika – po uzyskaniu informacji o jego spadkobiercach – wydawać decyzje o odpowiedzialności spadkobiercy za zobowiązania podatkowe spadkodawcy, stosownie do przepisów art. 100 w związku z art. 102 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy art. 1025 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.); doręczenie tej decyzji spadkobiercy jest podstawą do złożenia – przez niego – wniosku o ulgę w zapłacie zaległości podatkowych.

Ponadto, wystąpić do Starostwa Powiatowego w Zamościu z wnioskiem o dokonanie zmiany w ewidencji gruntów i budynków dla gruntów oznaczonych symbolami: Br-RIIIb, Br-RV, Br-RIVa, S-RIVb, Br-RIVb, których nie przewiduje rozporządzenie Ministra Rozwoju Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2021 r., poz. 1390 z późn. zm.), biorąc pod uwagę pismo Dyrektora Departamentu Podatków Lokalnych z dnia 4 listopada 2015 r. znak PL-LS.833.22.2015 w sprawie sposobu przeliczania użytków rolnych dla potrzeb podatku rolnego, w sytuacji gdy grunty te są oznaczone w ewidencji gruntów i budynków dwuczłonowo. Do czasu zmiany nieaktualnych oznaczeń w ewidencji gruntów i budynków, przy opodatkowaniu gruntów oznaczonych dwuczłonowo, stosować zasady ich opodatkowania przedstawione w powołanym piśmie – str. 28 protokołu.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Wliczenie pracownikowi okresu wykonywania umowy zlecenia do okresów pracy uprawniających do wyższej stawki dodatku za wieloletnią pracę (co skutkowało zawyżeniem dodatku ogółem o 38,50 zł) – str. 50 protokołu.

Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530).

Wystąpić do pracownika o zwrot nadpłaconej kwoty dodatku lub wyegzekwować ją od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe obliczenie, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465).

2.2.2. Niezamieszczenie planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2022 rok i jego aktualizacji – na stronie internetowej zamawiającego oraz nieterminowe zamieszczenie tych planów na lata 2022 i 2023 w Biuletynie Zamówień Publicznych – str. 56-57 protokołu.

Plan postępowań o udzielenie zamówień, przewidywanych do przeprowadzenia w danym roku finansowym, zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych i na stronie internetowej zamawiającego, nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub

planu finansowego, zapewniając jego aktualność przez zamieszczanie tam również jego aktualizacji, stosownie do przepisów art. 23 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 z późn. zm.).

2.2.3. Nieokreślenie – datą – terminu związania ofertą w postępowaniu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – str. 59, 60 protokołu.

Termin związania ofertą – w postępowaniu o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne – określać w dokumentach zamówienia datą, jednak nie dłużej niż 30 dni od dnia upływu terminu składania ofert, mając na uwadze, że pierwszym dniem terminu związania ofertą jest dzień, w którym upływa termin składania ofert, zgodnie z przepisami art. 307 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.4 Nieokreślenie – w postępowaniu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – rodzajów czynności niezbędnych do realizacji zamówienia, których dotyczyły wymagania zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących czynności w trakcie realizacji zamówienia – str. 59-60 protokołu.

W ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia na usługi lub roboty budowlane wskazywać czynności w zakresie realizacji zamówienia, których wykonanie polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 Kodeksu pracy oraz określać wymagania związane z realizacją zamówienia w zakresie zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie stosunku pracy osób wykonujących te czynności, stosownie do przepisów art. 95 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, określając w dokumentach zamówienia dotyczące tych wymagań informacje, wskazane w przepisach art. 95 ust. 2 tej ustawy.

2.2.5. Niezamieszczenie – w ogłoszeniach o wynikach postępowań o udzielenie zamówień publicznych – wartości zamówienia – str. 62, 65 protokołu.

W ogłoszeniu o wyniku postępowania o udzielenie zamówienia o wartości mniejszej niż progi unijne wskazywać wartość zamówienia, zgodnie z zakresem informacji określonym w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2439).

2.2.6. Zamieszczenie - we wzorze umowy załączonym do specyfikacji warunków zamówienia na przebudowę drogi gminnej – innego terminu wykonania przedmiotu zamówienia niż w specyfikacji warunków zamówienia – str. 63 protokołu.

Zapewnić wewnętrzną zgodność dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym w zakresie terminu wykonania zamówienia, mając na uwadze, że zawarcie

różniących się informacji w tym zakresie może wprowadzać w błąd wykonawców, a w konsekwencji prowadzić do naruszenia art. 16 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.3. W zakresie udzielonych dotacji:

2.3.1 Nieterminowe przekazanie transzy dotacji na realizację zadania publicznego – 67 protokołu.

Środki dotacji przekazywać dotowanym podmiotom w terminach wynikających z zawartych umów, w związku z przepisami art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), mając na uwadze przepisy art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Łabunie